

Izglītības un darba tirgus segregācija pēc dzimuma Situācija Latvijā

Dzimumu līdztiesības
komitejas sēde
2012.g. 19.jūnijs

Profesiju segregācija pēc dzimuma

Profesiju segregācija pēc dzimuma ir viens no būtiskākajiem faktoriem, kas veicina dzimumu nelīdztiesību darba tirgū

Horizontālā segregācija: vīriešu un sievietes ir nodarbināti katras savās profesijās (inženieris / skolotāja)

Vertikālā segregācija: Sievietes un vīrieši ieņem atšķirīgus amatus tajā pašā profesijā vai profesiju grupā (asistentes / vadītāji)

IZGLĪTĪBAS SEGREGĀCIJA PĒC DZIMUMA

Augstskolu un koledžu beigušo studentu skaits sadalījumā pa izglītības tematiskajām grupām, 2009.g. izlaidums

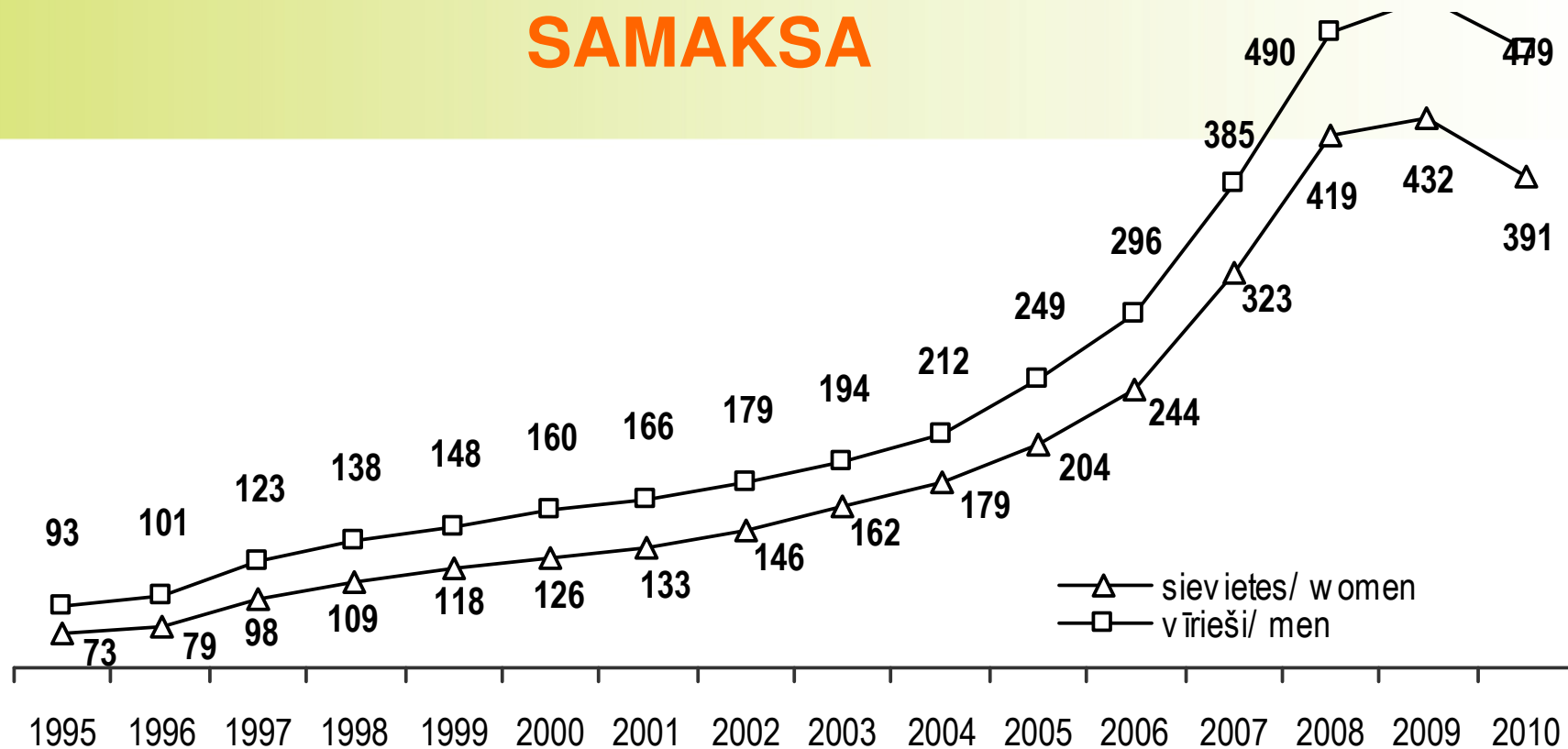
Izglītības tematiskās grupas	Beigušo studentu skaits	%	
		sievietes	vīrieši
Pavisam	26 752	71,4	28,6
Izglītība	3 673	88,6	11,4
Humanitārās zinātnes un māksla	1 649	80,2	19,8
Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības	14 897	75,2	24,8
Dabas zinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas	1 249	38,7	61,3
Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība	1 898	27,9	72,1
Lauksaimniecība	215	48,5	51,5
Veselības aprūpe un sociālā labklājība	1 542	91,2	8,8
Pakalpojumi	1 611	60,3	39,7

Darbības veids	Vidējā darba samaksa sievietēm (latos)		Vidējā darba samaksa vīriešiem (latos)		Sieviešu darba samaksa % pret vīriešu darba samaksu	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Pavisam	432	391	515	479	84.1	81.7
Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	358	353	407	415	87.9	85.0
Būvniecība	444	405	458	422	97.0	95.9
Mazumtirdzniecība un vairumtirdzniecība, auto remonts	343	319	482	435	71.2	73.2
Viesnīcas un restorāni	266	256	338	328	78.8	78.2
Transports, glabāšana un sakari	443	432	519	496	85.3	87.0
Finanšu un apdrošināšanas darbības	842	769	1 470	1 257	57.2	61.1
Operācijas ar nekustamo īpašumu; noma un cita komercdarbība	348	328	390	397	89.3	82.5
Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	575	501	604	514	95.2	97.5
Izglītība	454	357	479	383	94.7	93.2
Veselība un sociālā aprūpe	437	389	509	458	85.7	84.9
Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	278	362	379	461	73.3	78.4

STRĀDĀJOŠO MĒNEŠA VIDĒJĀ BRUTO SAMAKSA

	vidējā darba samaksā mēnesī, Ls			
	publiskais sektors		privātais sektors	
	vīrieši	sievietes	vīrieši	sievietes
2008	602	474	459	379
2009	592	477	483	395
2010	520	404	460	377

Nozares: Pirmsskola (PII)

Pedagoģiskie darbinieki pamatdarbā pirmsskolas izglītības iestādēs Latvijā 2010./2011.m.g. sākumā.

		PII vadītājs	izglītības metodikas, PII vadītāja vietnieks	PII izglītības skolotājs	PII izglītības mūzikas skolotājs	spec. vārdzirdīgo un nedzirdīgo PII skolotājs	spec. vājredzīgo un neredzīgo PII skolotājs	spec. psihiskās attīstības noviržu PII skolotājs	spec. fiziskās attīstības noviržu PII skolotājs	spec. valodas attīstības PII skolotājs	latviešu un citu valodu skolotājs	pārējie pedagogi
Kopā valstī	9386	576	392	6993	669	7	29	41	66	237	94	282
Sievietes	9346	568	390	6985	662	7	29	41	62	236	93	273
Vīrieši	40	8	2	8	7	0	0	0	4	1	1	9

Nozare: Iekšlietas

Policistu skaits

Gads Year	Skaits Number			Procentos In per cent	
	pavisam total	sievietes women	vīrieši men	sievietes women	vīrieši men
2000	10 649	1 697	8 952	15.9	84.1
2001	10 376	1 440	8 936	13.9	86.1
2002	10 265	1 742	8 523	17.0	83.0
2003	9 796	2 134	7 662	21.8	78.2
2004	9 902	2 117	7 785	21.4	78.6
2005	9 920	2 281	7 639	23.0	77.0
2006	9 568	2 296	7 272	24.0	76.0
2007	8 222	2 445	5 777	29.7	70.3
2008	8 410	2 354	6 056	28.0	72.0
2009	7 114	2 057	5 057	28.9	71.1

Nozare : Ārlietas

	1995	2000	2005	2008	2009
Vēstnieku skaits	19	30	36	46	54
No tiem SIEVIETES	3	4	5	8	15
Konsulu skaits	10	9	16	11	10
No tiem SIEVIETES	4	7	10	8	8
Goda konsulu skaits	42	87	105	125	134
No tiem SIEVIETES	3	4	13	14	18

Darba tirgus segregācijas pēc dzimuma sekas

- Neelastīgs darba spēks krīzes situācijās
- Neelastīga attieksme no darba devēja: nepieņem visatbilstošāko darbā, pamatojoties uz pieņēmumiem, kura dzimuma pārstāvim būtu jāstrādā šajā jomā
- Neizmantoti talantu resursi → zaudējums ekonomikai
- Nelabvēlīgs mikroklimats viena dzimuma kolektīvos
- Zema produktivitāte uzņēmumos
- Darba algu atšķirības “sieviešu” un “vīriešu” darba tirgus sektoros
- Karjeras veidošanas ierobežojumi

leguvumi no jauktajiem kolektīviem (darba tirgus sektoriem) :

- Netradicionāli & inovatīvi risinājumi
- Darba algu izlīdzināšanās sievietēm un vīriešiem → bērnu un ģimeņu labklājības līmeņa paaugstināšanās
- Talantu pilnvērtīga izmantošana (*Deutsche telecom*)

Paldies par uzmanību!

